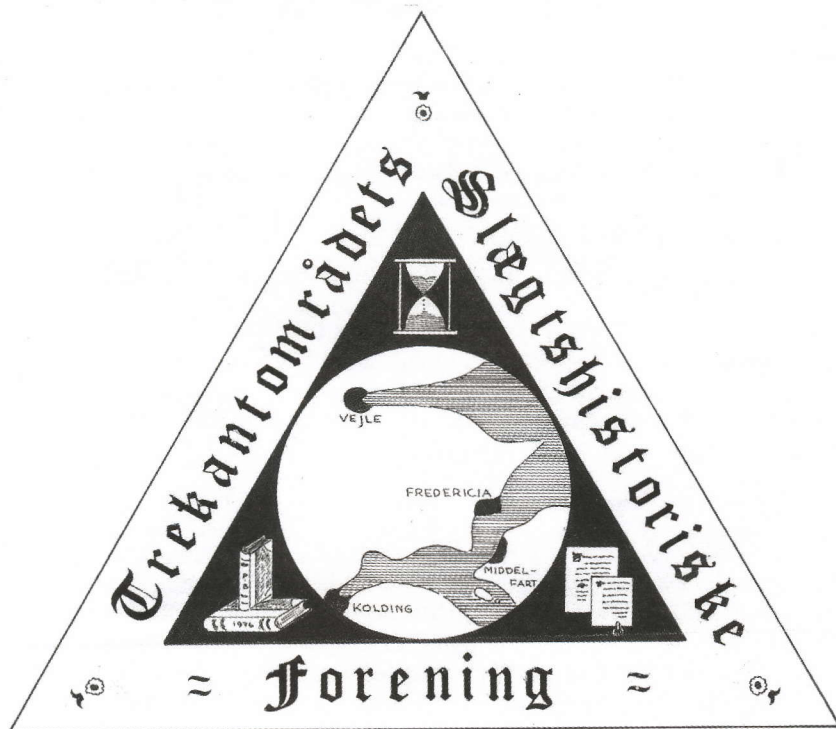

Slægts – Tidende

for
Trekantområdet

Udgiven af Trekantområdets Slægtshistoriske Forening

Nr.: 18

April

Sæson 2009/10

Bestyrelse

Formand:

Jesper Ratjen, Majvænget 66, 6000 Kolding
☎ 7551 8063, e-mail: j.ratjen@stofanet.dk

Næstformand, redaktør:

Jens Bundesen, Castorvænget 23, 7000 Fredericia
☎ 74680641, e-mail: bundesen@mediebasen.dk

Kasserer:

Jonna Qvortrup, Prangervej 82, 7000 Fredericia
☎ 7592 9678, e-mail: jonnaqvortrup@hotmail.com

Sekretær: bladudvalg:

Leif Horsmark, Tunøvænget 13, 5500 Middelfart
☎ 6441 4456, e-mail: Leif.Horsmark@stofanet.dk

Bibliotekar:

Laila Køngerskov, Castorvænget 6, 7000 Fredericia
☎ 7592 8338, e-mail: laito@profibermail.dk

Forlystelsesråd, bladudvalg:

Vita Horsmark, Tunøvænget 13, 5500 Middelfart.
☎ 6441 4456, e-mail: horsmark1@stofanet.dk

Suppleant (Moccamester)

Tommy Hansen, Islandsvej 14, 5500 Middelfart
☎ 6441 4977. Mobil 2255 4824

Suppleant (ass. Moccamester)

Irene Hansen, Hørvænget 25, Ågård, 6040 Egtved
☎ 7555 4718

Møder afholdes den 2. mandag i månederne september-april og ofte i samarbejde med Fredericia Folkeuniversitet (FU). De begynder kl. 19.15 og afholdes på LOKALHISTORISK ARKIV, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, således at der er lejlighed til slægts snak og til at benytte foreningens bibliotek. Møderne indledes med "medlemmernes 10 minutter", hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips o.s.v. . Udlån fra foreningens bibliotek sker i forbindelse med møderne. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp at hente til tyding af gotisk skrift eller ideer til at komme videre. Kaffe/te "ad libitum" 5 kr..

Medlemskab (incl. abonnement på "Slægts - Tidende" og "Slægten")
pr. år 190,- kr. – par 260,- kr. GÆSTER ER VELKOMNE. Gæstebilletter à 35 kr.
pr. foredrag.

<http://www.trekanten.webbyen.dk>

WEB – master Alex Kristensen

Digitaliserede kilder har Fanden skabt!

Hva' behar? Hvordan kan nogen dog udtale et så kikset synspunkt? Digitaliserede kilder er frembragt ved, at flittige, selvopofrende slægtsforskere møjsommeligt, for at hjælpe og glæde andre, har siddet og transkriberet håndskrevne kilder og gjort teksten læsbar – og især søgbar, ved at lægge den ind på cd-er eller ud på nettet. Man kan søge på et navn eller ord - og vupti får man udpeget alle forekomster. Nemt, bekvemt og hurtigt finder man, *hvad man søger efter!*

Jeronimus, som kom med den indledende udtalelse peger på, at man nemt bliver afskåret fra at finde det, man *ikke søger efter*; bliver afskåret fra at få overblik og opdage måske overraskende sammenhænge.

Dansk Demografisk Database (www.ddd.dda.dk) har digitaliseret flere folketællinger; – bogstavtro efter originalkilden, sådan som man altid bør. – Men det vanskeliggør den elektroniske søgning (gæt hvordan navnet/ordet blev stavet – evt. fejlstavet). Computeren har ikke menneskehjernens fleksibilitet, men den kan lynhurtigt finde *præcis*, hvad den bliver bedt om; – *og kun det!* Den kan ikke som slægtsforskeren, der sidder med den originale eller affotograferede folketælling se, at med de navne på børnene og navnet på enkemanden, Bertel Jægers moder, så må Bertel Jæger være identisk med den Bertel Pedersen, som man med helgardering Bertel Pe%sen har søgt på og fået svaret: "0 poster fundet". Og det er jo rigtigt, men ikke sandt!

Dertil kommer, at der jo kun kan søges i det, som er indtastet. Udvalgte eksempler plukket ud af en større kildesamling. Desuden er indtasterne også mennesker, som laver både læse- og skrivefejl, men fejlskrevne data er det samme som at gøre de sande data usynlige for søgefunktionen.

Der er reelt intet alternativ til den møjsommelige gennembladrning af de originale eller fotograferede kilder, mener Jeronimus, som dog her vil pege på den gode løsning, som Københavns Stadsarkiv praktiserer med Politiets Registerblade (omtalt andetsteds), hvor den affotograferede kilde står til rådighed til gennembladrning på nettet sammen med en fremadskridende digitalisering, som også levner plads til indtasterens tænksomme kommentarer.

Digitaliserede kilder behøver ikke at være et ubetinget onde, kun:

– hvis slægtsforskeren alene forlader sig på dem!

Husk ved brug af digitaliserede kilder:

- 1) Acceptér ikke et "0 poster fundet" som endeligt svar
- 2) Brug kun digitaliserede kilder som et hjælpemiddel på vej mod brug af den originale (el. affotograferede) kilde
- 3) Kontrollér afskriftens rigtighed og fuldstændighed. Alle laver læse- og skrivefejl
- 4) Betänk, at du kun får et udsnit af en helhed

Referat af generalforsamlingen den 8. marts 2010

Dagsorden

1. Valg af ordstyrer.

Karsten Thomsen blev valgt. Karsten kunne konstatere, at generalforsamlingen var lovlig indvarslet

2. Formandens beretning.

Jesper Ratjen berettede blandt andet om foreningens 35 års jubilæum samt bladudgivelsen i den anledning. Medlemstallet der i de sidste 10 år er vokset til det dobbelte, må man se som en tilkendegivelse af, at der er behov for foreningen.

Jesper kom også ind på foreningens møde- og tema - aftener samt udflugter, som ser ud til at skulle være en tilbagevendende begivenhed med flere deltagere. Rigsarkivet blev også nævnt, idet det dannede rammen om dette års arkivtur med 19 deltagere.

I omtalen af "Slægts -Tidende" opfordrede han medlemmerne til i højere grad at komme med indlæg. Ligeledes blev det store arbejde Kjeld Buhl havde udført påskønnet, Kjeld Buhl fratræder posten som redaktør efter næste udgivelse. Biblioteket blev også nævnt, herunder Ruth's store indsats. Jesper beklagede, at ikke flere medlemmer benyttede sig af biblioteket.

Til sidst takkede Jesper vores husvært Jørgen Peter Clausager og hans stab for den imødekommenhed, vi altid møder på arkivet.

Medlemmerne fik også en stor tak for den opbakning de giver ved et stort fremmøde til arrangementerne, det er med til at gøre bestyrelsesarbejdet til en fornøjelse. Formandens beretning blev godkendt. Derefter var der flere spørgsmål samt positive ytringer fra de tilstedeværende.

3. Regnskab og budget.

Kjeld Buhl fremlagde det reviderede regnskab for 2009 og redegjorde for det kommende års budget. Regnskabet blev godkendt.

4. Fastsættelse af kontigent.

Bestyrelsen foreslog og generalforsamlingen vedtog et uændret kontigent på 190 kr. og 260 kr. pr. par.

5. Valg til bestyrelsen.

På valg var Ruth og Kjeld Buhl som ikke modtog genvalg.

Vita Horsmark modtog genvalg.

Som nyt bestyrelsesmedlem blev valgt Jonna Qvortrup. Laila Køngerskov gik fra suppleant til bestyrelsesmedlem.

Bestyrelsen konstituerer sig selv ved et efterfølgende bestyrelsesmøde.

6. Valg af suppleanter.

På valg var Tommy Hansen, Tommy blev genvalgt. Laila Køngerskov blev valgt til bestyrelsen.

Ny suppleant blev Irene Hansen.

7 / 8. Valg af Revisor og revisorsuppleant.

Revisor John W. Rasmussen og suppleant Gudmund Bornemand Madsen blev begge genvalgt.

9. Indkomne forslag.

Et forslag fra bestyrelsen om at støtte arkivet med 5.000 kr. til et lydanlæg i læsesalen blev enstemmigt vedtaget.

10. Eventuelt.

Der var flere spørgsmål oppe undervejs. Bestyrelsen vil forsøge at tilgodese alle. Ordstyrer Karsten Thomsen takkede de tilstedeværende for god ro og orden under generalforsamlingen.

Indkaldelse til generalforsamling, formandens beretning samt det reviderede regnskab vil være at finde i arkivmappen.

Efter kaffen viste Karsten Thomsen sine mange billeder fra en storslået tur til Canada. Tak til Karsten for den oplevelse.

42 medlemmer deltog i generalforsamlingen.

Bestyrelsen konstituerede sig som det ses på side 2.

Sekretæren

Den nye bestyrelse.

Øverst fra venstre :Jesper Ratjen, Vita Horsmark, Leif Horsmark og Jens Bundesen.

Nederst fra venstre: Jonna Qvortrup, Laila Køngerskov og Irene Hansen.

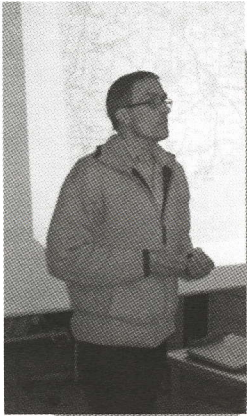
Tommy Hansen var fraværende.

Medlemsmødet den 8. februar 2010.

Laila Køngerskov indledte med de 10 min. Her fortalte hun om vores vellykkede tur til Rigsarkivet.

Erik Kann, genealog, seniorkonsulent ved Kennedy Centret, København, fortalte derefter om "Herredsfoged, byfoged og birkedommer". Ligemeget hvornår vi har Erik Kann på programmet, så er det altid en fornøjelse. Altid er han vel forberedt og fremlægger sine emner på en måde så vi alle forstår hvad han mener. Her fik vi en udredning af de tre embeder, hvad de tre titler står for og deres beføjelser.

De tre embeders arkiver findes alle på Landsarkiverne under "Retsbetjente". I vores arkivmappe kan man finde en oversigt over disse arkiver, samt en litteraturliste hvor alle titler beskæftiger sig med emnet.

Retsbetjentens arkiver er nok noget af det vigtigste vi har. Man finder skifteprotokoller, politiforvaltning herunder forhørsprotokoller, men som Sv. E. Hansen kommenterede, så kan disse også findes under fogeden. Skøder og pantebreve, allimentations-sager, dødsanmeldelser og m. m. mere.

Der er meget at finde, men det kommer ikke af sig selv, man er nødt til at lede, noget er indført i kronologisk orden, mens andet, især de seneste protokoller, har et register. Arbejder man i det sønderjyske, er der også ting man skal huske at tage højde for, men det er de der

arbejder der nede meget bedre til at forklare.

Det var et rigtig godt foredrag, et af den slags som giver folk ny energi til igen at søge og prøve at finde frem til mange af de nævnte kilder, at det så også var krydret med et par gode historier, der rørte lattermusklerne, det er typisk Erik, tak for det.

Sekretæren

Retsbetjentarkiver, Litteraturliste

Fra Erik Kanns foredrag februar 2010, Fredericia

Nr	Forfatter	Titel, udgivelsesår
1	Niels H. Frandsen	Dansegilde og mordbrand (1995)
2	Harald Jørgensen	Retsbetjentarkivernes betydning for den personalhistoriske forskning i tidsskriftet Personalhistorisk Tidsskrift 16 VI, 1978
3	Birgit Løgstrup	Dommer og administrator, Herredsfogeden 1790-1868 (1982)
4	Poul Olsen et al. (red)	Dansk kulturhistorisk Opslagsværk I-II (1990-1991)
5	Erik Nørr et al (red)	På embeds vegne (1998)
6	Birgit Løgstrup	Jorddrot og offentlig administrator (1983)
7	Harald Jørgensen	Lokaladministrationen i Danmark (1985)
8	Jep Lauesen Frost(red)	De gamle Byfoged-Birke- og Herredsfuldmægtige (1967)
9	Axel H. Pedersen	Birketing i Gl. Københavns Amt 1521-1965 (1968)
10	Paul G. Ørberg	De private Birkes endeligt, i tidsskriftet ARKIV 7. bind nr. 1 (1978) s. 39-46
11	Harald Jørgensen	De private birkers endeligt i tidsskriftet ARKIV 3. bind nr. 1 s. 92-117
12	Paul G. Ørberg	Tingbøger og retsbetjentarkiver i tidsskriftet ARKIV 6. bind nr. 4 (1977) s. 209-242

Rigsarkivet den 20. januar 2010.

Det var en rigtig god dag. Vi skulle tidligt op og med et tog kl. 07.06 fra Fredericia og 07.14 fra Middelfart. Kjeld Buhl havde sørget for alle billetter så vi kunne sidde nogenlunde samlet. Vel ankommet til København H gik det i rask gang til Slotsholmen, hvor arkivar Peter Birkelund stod klar med en rundvisning kl. 10.

Efter en kort, men fyldestgørende orientering om arkivet, dets oprindelse og indhold, begyndte vi turen rundt i den fornemme gamle bygning med buer og søjler.

Peter Birkelund havde forberedt vores besøg grundigt. Flere steder på turen gjorde vi holdt for at se gamle vigtige papirer og dokumenter. Attraktionen var nok de ældste og vigtigste dokumenter, Jyske Lov og Grundloven. På turen gennem arkivets mange hyldemeter, 125 km., havde vi en ekstra arkivar med bagerst, han skulle se til, at alle kom med rundt og ikke for vild. De 125 km. hylder var som Peter Birkelund sagde, en tur til Odense og det var "kun" hvad arkivet rummede der, skulle alt medregnes, ville man ende et sted omkring Herning, altså ca. 200 ekstra km. hylder på fjernlagre rundt om i København.

Arkivet blev til på den vis, at kongen på sine rejser rundt i landet, medbragte store egetræs skabe/ kasser, med alle rigets dokumenter. Han skulle jo kunne fremvise beviser på både det ene og det andet og alt var jo skrevet ned. Efterhånden blev der for mange skabe at opbevare og køre rundt med, derfor blev det første arkiv bygget. Skabene der dengang blev brugt, står der stadig og er i brug. Noget andet vi også bemærkede var, at de forskellige arkivalier ikke længere opbevares "in natura", men var pakket ned i den slags kasser, æsker og kuverter, som Jesper Ratjen beskrev på sidste medlemsmøde. Efter endt rundvisning, kunne vi selv forsøge os udi forskningen. Mange fik noget med hjem, mens andre så på mulighederne og andre igen gik en tur rundt i staden.

Vi var 19 der tog af sted, det var vi også, da vi mødtes ved toget kl. 17.00, for at begive os på vej hjem. Alle lidt trætte efter en lang dag med gode oplevelser.

Sekretæren

Medlemsmødet den 11. januar 2010

Jesper Ratjen indledte den sidste halvdel af sæsonen med medlemmernes 10 min.

Emnet denne gang var, hvordan vi opbevarer de papirer, dokumenter eller billeder vi er kommet i besiddelse af.

Selv bruger Jesper den form for arkivkasser og kuverter, som også bruges på arkiverne.

Fordelen ved den form er, at materialet de er fremstillet af ikke indeholder syre, som kan ødelægge tingene. Formålet med at fortælle om netop det er, at foreningen nu kan skaffe vores medlemmer de omtalte kasser og kuverter til en overkommelig pris.

Museumsdirektør på Hjerl Hede, Gudrun Gormsen, fortalte i aftenens foredrag om "Landhåndværk og landhåndværkeren".

Det var svært ikke at nyde sådan et foredrag. Her sidder vi tit og ofte og leder efter aner fra en forsvunden tid. Vi får en masse navne på personer, der levede i de små samfund rundt i landet. Vi kan også være så heldige at der findes både skifter og brandforsikringer, men selve arbejdslivet bag personerne får vi sjældent.

Gennem hele sit foredrag brugte Gudrun Gormsen billeder af de forskellige håndværkere. Der var væveren, han var den, der sørgede for, at bønderne fik tøj på kroppen og dynevår og lagner til sengene. Smeden var en af de vigtigste håndværkere og oftest ansat på en form for kontrakt af en landsbys beboere. Skulle man have noget lavet ved smeden, kom man selv med materialerne og betalingen bestod oftest af naturalier. Skulle man have noget bygget, så gjorde man som man altid havde gjort, gik ud i skoven og fandt det træ der skulle bruges og så kom andre beboere fra landsbyen og hjalp til med byggeriet. En håndværksuddannelse fandtes ikke, man lærte af de gamle og derfor gik håndværket oftest i arv fra far til søn. En undtagelse fra den regel er skrædderen. Havde man det job, havde man sikkert også en form for et handicap, det at være skrædder, krævede ikke de store fysiske anstrengelser og mangen en skrædderfamilie har taget et handicappet barn til sig og oplært det i faget.

Andre håndværk kunne være hjulmager, bødker, snedker, pottemager eller teglbrænder, alle havde Gudrun Gormsen billeder af og historier om. Vi blev også belært om, at en træskomand ikke er det samme som en klodsmager? På Hjerl Hede, har man gennem nogle år oplært unge mennesker i nogle af de gamle håndværk for at bevare dem for eftertiden. Der er jo det i det, at mange ældre huse eller ting måske skal have noget fornyet og det skal jo helst ske på samme måde, som da det blev fremstillet.

Det var en rigtig god aften med 52 tilhørere, meget fint fremmøde til et godt foredrag.

Sekretæren

Medlemsmødet den 14. december 2009

I medlemmernes 10 min., fortalte Kjeld Buhl om en artikel han havde fundet i bladet "Skalk" nr. 2, 1959. Den handlede om "Sjæleringning" og så slog det Kjeld, hvad er det nu med den der ringning med kirkeklokkerne?

I anledning af klimatopmødet, havde nogle af landets præster bebudet, at de ville ringe med klokkerne 350 gange d. 13 december kl 15 for "alarm, håb og handling" og hvorfor nu det? Det kan artiklen som Kjeld læste op, måske give et svar på. Artiklen vil være at finde i vores arkivmappe og er nok værd at læse.

Bibliotekar og slægtsforsker Kathrine Tobiasen, Randers, berettede i aftenens foredrag om "Trykte kilder til slægtsforskning".

Det er jo ikke som "det var engang", vi behøver ikke mere at rejse rundt til de forskellige Landsarkiver for at forske i vores aner. I dag er kirkebøger og folketællinger jo tilgængelig på internettet og er man god til det der med en computer, så kan man finde mange andre spændende ting der og så er det, at aftenens foredrag burde få os op af stolene!

Vi ved godt de er der, bibliotekerne, men benytter vi dem? Vi ved også, at på deres hylder står der en masse bøger, vi har måske læst nogle af dem, men har vi tænkt på at bruge dem, i vores forsøg på at få historien om vores forfædre? Nogle har, fordi det i deres verden, ikke kun handler om en lang fin anetavle, men også om at få historien om hvordan folk levede og boede på den tid de nu var i. Måske er man så heldig, at een af ens egne aner er nævnt i en egns beskrivelse.

Det er en "guldåre" at gå på biblioteket. Har man fundet en bog man gerne vil læse og det stedlige bibliotek ikke har den hjemme, er der bibliotekernes hjemmeside, hvor man kan gå ind og bestille den hjem. Der er mange muligheder, drejer det sig om slægtsbøger, lokal-, gård-, eller danmarkshistorie, biografier samt folkeliv og levvevilkår, samt meget andet, så er det værd at søge efter. Kathrine Tobiasen havde lavet en liste til os over nogle af de mange titler som findes, og er man interesseret, kan den også findes i vores arkivmappe og er nok et studie værd. Tak for den. En god aften med mange gode ideer til at få lidt "kød" på anerne.

Sekretæren

Fotoreparation

Inger Madsen med foto før.

I 1990 blev vi medlem af slægtshistorisk forening, det har vi aldrig fortrudt. I de 19 år har vi set, hørt og lært rigtig meget og modtaget hjælp og inspiration fra gode og dygtige slægtsforskere.

En oplevelse jeg aldrig vil glemme er historien om mit billede. I 1975 døde min mormor og efteråret samme år, rejste jeg til Silkeborg, da jeg skulle arve et chatol, som jeg havde været forelsket i siden jeg havde været en lille pige. Over chatollet hang der et billede af min mormors mor; min oldemor. Hun døde da min mormor var 7 år, så der var ingen i familien der kendte hende og derfor heller ingen som var interesseret i billedet, så familien sagde til mig, at hvis jeg skulle have chatollet, skulle jeg tage billedet med.

Jeg var heller ikke interesseret i billedet, men jeg fik en "inspireret" ide: jeg kunne tage billedet ud af den flotte ovale gulddramme, og få sat spejlglas i. Som sagt så gjort. Men jeg kunne alligevel ikke lide, at smide billedet væk, så jeg lagde det i en pulterkasse.

Som årene gik, og spejlet viste en tydeligt forringet billedkvalitet, kom jeg til at tænke på, hvem det var der havde været deri før. Jeg var også i mellemtiden begyndt at slægtsforske. I 1997 havde vi et foredrag i foreningen, af Kirsten

Rykind Eriksen - "Et vist simpelt ærbart udseende". Det handlede om kvinders klædedragt fra 1770-1900 på Kalundborg egnen. Der var også dragter fra Raklev og Røsnæs hvor min oldemor og hendes slægt kom fra. Nu huskede jeg på billedet igen, og nu ville jeg finde det. Men da jeg fandt det, var det i to stykker. Til en tema aften i foreningen, i 2007, havde jeg billedet med, for at høre om der var nogen der vidste, om der overhovedet var noget der kunne gøres. Alex blev min redningsmand. Han lavede billedet på computer, og jeg var utrolig glad. Det hænger nu i min stue, og jeg ser på det hver dag. Jeg havde aldrig troet at billedet kunne reddes.

Inger Madsen

Foto efter reparation

MANDTALLER OG REGISTERBLADE

– *noget kommer nu på nettet!*

København

Mandtaller (1816-1869) - 1869-1899 - 1900-1923

Fra 1816 og frem til Folkeregistrenes oprettelse 1923 havde **Københavns Polit** pligt til at lade alle indbyggere over 10 år registrere 2 gange om året – i maj og november – på mandtalsskemaer.

De fortrykte skemaer skulle udfyldes af husejerene, som skulle opføre **samlige beboere over 10 år – altså inklusive logerende og tjenestefolk** med oplysning om **navn og alder** (fra 1892 også fødselsdag og -år), **fødested, erhverv og adresse** (fra 1894 tillige adressen ved forrige mandtal)

- 1816-1869: Mandtalsskemaerne er kasseret af politiet. De er væk og borte! (Med undtagelse af: Maj 1866 fra politikreds 2 samt maj og november fra dele af politikreds 3; disse findes på Københavns Stadsarkiv)
- 1869-1869: Mandtalsskemaerne er afleveret til Københavns Stadsarkiv. Findes her på mikrofilm.
- 1900-1923: Mandtalsskemaerne er filmet af mormonerne og derefter kasseret. En kopi af filmene på Københavns Folkeregister

Hvordan bruges politimandtallerne og de nedenfor nævnte registre til disse?

Se Københavns Stadsarkivs hjemmeside:

www.ksa.kk.dk/finddinslagt/personregistrering

Registre 1869-1881

Når politiet modtog mandtalsskemaerne blev der halvårlig **for hver af de daværende 6 københavnske politikredse** udfærdiget et **register ført alfabetisk efter første bogstav i beboerens efternavn og alfabetisk gadevis med gadenummer**, så man let kunne finde en bestemt person. For hver person (over 10 år) er oplyst: Navn, stilling // erhverv, fødested, adresse.

Hvis man ikke forinden i en vejviser på Stadsarkivets læsesal har kunnet finde den søgte persons adresse og dermed også oplysning om hvilken politikreds, så må man søge i hver af de daværende 6 politikredses registre. (Husk: Langt fra alle voksne står i vejviseren. Det gælder f.eks. Gifte – og mange ugifte kvinder, logerende og mange småkårsfolk iøvrigt)

- 1882-1892: Ingen registre – men mandtalsskemaerne eksisterer på Stadsarkivet (på mikrofilm!)

Registerblade 1892-1923

Fra omk. 1892 begyndte politiet – stadig politikredsvis – at overføre oplysningerne fra mandtalskemaerne til kartotekskort – de såkaldte **registerblade**.

Alle personer over 14 år fik sit selvstændige registerblad. Dog blev gifte kvinder samt børn 10-14 år opført på mandens / faderens registerblad. Børn under 10 år blev ikke registreret. Ved mandens død fik enken eget registerblad. Ved hustruens død blev hendes navn udstreget på mandens registerblad, som han fortsatte med. Ved skilsmisser tilsvarende.

Når en person havde fået et registerblad blev alle oplysninger om personens adresse og adresseændringer registreret på samme blad, der blev udvekslet mellem politistationerne, hvis personen flyttede til en anden politikreds.

Hvis personen forlod København forblev registerbladet ved den politikreds, hvor personen sidst havde boet. Hvis personen senere kom tilbage blev bladet benyttet igen.

I hver politikreds er personerne ordnet alfabetisk efter efternavn. Ved den alfabetiske opstilling er anvendt et særligt fonetisk princip. Det betyder at Karlsen og Kristensen er placeret under C, Persson under Petersen, Jønson under Jensen o.s.v. Efternavne, der begynder med Aa, A – bortset fra Andersen – og D er udskilt og placeret i mapper for sig.

Oprettelsen af registerblade ophørte 1923. Dvs. : De registrerede personer "strandede" altså i den af de på daværende tidspunkt 9 politikredse, de boede i. Opslag i Vejviseren 1923 kan derfor være en nyttig hjælp.

Nu på nettet:

Disse – ialt 1,2 million – registerblade er i år (2010) på vej ud på nettet. I februar lå Station 4 (Amager) på nettet og pr.1.marts blev Station 1 (Indre by) lagt ud og planen er, at der hver anden måned – politikredsvis – lægges 100.000 nye registerblade ud. Registerbladene er filmet og (heldigvis) lagt ud, så man ligesom i »arkivalieronline« kan blade i dem – vælg: "Bladr i registerbladene". Det er en knippelfin bladfunktion, så man i de alfabetisk opdeltede film kan blade frem eller tilbage i "bundter" af 100, 10, 5 eller 1. Sideløbende ønsker man også at få indtastere til at afskrive dem, så de i digitaliseret form gøres søgbare. Andelen som er søgbart indtastet angives i oversigten som "registreringstæthed" i procent. Det er et større arbejde, så der søges deltagere til registreringen. Hvis du vil søge elektronisk i den indtastede del af registerbladene – vælg: "Søg".

Registerbladene kan ses via Københavns Stadsarkivs hjemmeside eller direkte på:

www.politietsregisterblade.dk

Projektet med filmningen af registerbladene er overdraget Københavns Stadsarkiv som gave fra de 3 store genealogiske foreninger: »Samfundet for Genealogi og Personalthistorie«, »Dis-Danmark« og »Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF)«. Filmmingsomkostningerne er betalt af overskuddet fra salget af »Hvem forsker Hvad«, som de tre foreninger udgiver i fællesskab. Københavns Stadsarkiv driver hjemmesiden.

Dødeblade † 1892-1923

Registerbladene blev begyndelsesgrundlaget for Københavns Folkeregister (oprettet 1923). Forinden var alle kort for personer døde før 1. maj 1923 (som Københavns kommune havde fået meddelelse om) trukket ud og overført til et særligt register – de såkaldte **dødeblade** – og **afleveret til Landsarkivet for Sjælland**.

Der er udarbejdet et **alfabetisk navneregister** til dødebladene med personoplysninger, evt. ægtefælle samt sidste bopæl. (Vær opmærksom på, at det kun er personer med eget registerblad, der findes i dødebladene. Dvs. ikke gifte kvinder eller børn under 15 år.)

Registeret findes på Københavns Stadsarkiv samt i publikumsafsnittet på Landsarkivet for Sjælland m.fl.

Dødebladene er ikke omfattet af oploadingen til internettet eller digitaliseringen.

Registerblad.		Udstedt den 22/10 1921		Dødsdato	
Fulde Navn		P. Smitsen Nels Ole			
Livsstilling		Hjemme			
Fødested		Sjælland			
Agteskabelig Stilling		Agteskabelig Stilling		Alder 72 68	
Børn		Hansine Christiane 22.08.1868, Nils Svend Nels 24.06.1871			
Heldt Bopæl		For helene og hustru hjemmehjælper i det 1. kvartal af år.			
År	Den	Ordn. Nr. Bopæl m. n.	For helene og hustru hjemmehjælper i det 1. kvartal af år.		
1921	23	Fra Lille Strandstræde 9 del	Fra Søborg		
		borgersgade 62 2			
04	2	København 26			
11	1	Burgmiljøparkvej 21			
15	16	21			

Eksempel på registerblad fra Station 4 (Amager)

Mandtalslister fra andre byer og kommuner

Der er også bevaret mandtalslister fra andre byer og kommuner, end København. Meget er afleveret til Landsarkiverne. F.eks. har flere kommuner afleveret Folkeregisterkort 1923 - omk. 1970. (Det forlyder – og er selvoplevet –, at mange Folkeregisteransatte alligevel ikke kan læse kortene, som jo er udfyldt med skråskrift)

Her skal bare omtales de 4 købstæder i Trekantområdet:

Kolding (Stadsarkiv)

Mandtalslister: 1905 - 1923 (i gadeorden) – samt: november 1941

Skattekort: 1913 -1931 (A - C mangler)

Folkeregisterkort: 1923 - (søgte personer skal have været døde i 30 år)

Vejle (Stadsarkiv)

Mandtalslister: 1894 - 1953 (75 års tilgængelighedsfrist) – i fjernarkiv, så bestil dagen i forvejen!

Folkeregisterkort: 1924 - *“De er på fjernmagasin, så man kan ikke få svar på spørgsmålet samme dag - det er bedst at ringe eller maile med spørgsmål om personoplysninger fra folkeregisterkortene, så finder vi det frem og mailer tilbage”*, tilbyder Vejle Stadsarkiv

I digitaliseret form på Stadsarkivets hjemmeside: www.vejlestadsarkiv.dk – Vælg “database”, kan man “se”: (man kan kun søge, men ikke blade):

Mandtalslisterne fra årene 1900, 1918, 1925 og 1930

Folketælling 1890

Vejle Vejviser 1869 og 1901

Fredericia

Mandtal: 1890 - 1902 på Landsarkivet for Nørrejylland

Skattemandtal: 1900 - 1924 på Landsarkivet for Nørrejylland

Folkeregisterkort 1924 – 1978 på Landsarkivet for Nørrejylland

Hovedregisterkort 1978 efter vejnavn på Landsarkivet for Nørrejylland (kan bestilles via Daisy)

En del af det ældre arkiv på Fredericia Rådhus er endnu ikke registreret, men ved henvendelse om konkrete spørgsmål er man villig til at finde specifikke arkivalier frem. Henvendelse: ass. Lilian Christensen, Byrådssekretariatet. Direkte tlf.: 7210 7122.

Den registrerede del af arkivet har arkivleder Jørgen Clausager, Fredericia Lokalhistoriske Arkiv, adgang til at oplyse eksistensen af.

Middelfart

Mandtals- og folketællingslister 1709 - 1861 på Landsarkivet for Fyn

Folkeregisterkort, sammensorteret 1924 – 1978 efter efternavn på Landsarkivet for Fyn (kan bestilles via Daisy).

jr

Vedrørende offentliggørelse af oplysninger om personnumre på internettet.

Datatilsynet har i brev af 15. februar 2010 anmodet Statens Arkiver om en udtalelse i anledning af, at Datalilsynet efter henvendelse fra en borger har konstateret, at der i en række tilfælde er sket offentliggørelse af oplysninger om navngivne personer personnummer via www.arkivalieronline.dk. Datalilsynet har særligt anmodet Statens Arkiver om at oplyse,

- * hvordan og i hvilken anledning offentliggørelsen er sket,
- * med hvilket formål offentliggørelsen er sket
- * om offentliggørelsen er tilsigtet, og i så fald med hvilken lovhjemmel eller anden Relevant hjemmel offentliggørelsen er sket,
- * hvilken praksis der generelt følges hos Statens Arkiver for offentliggørelse af personnumre,
- * såfremt der er tale om en utilsigtet offentliggørelse, hvilke foranstaltninger Statens Arkiver i så fald vil iværksætte i anledning heraf, herunder om Statens Arkiver vil orientere de berørte personer og hvilke forholdsregler Statens Arkiver vil tage for at sikre, at der fremover ikke sker uberettiget offentliggørelse af personoplysninger ved hjemmesiden www.arkivalieronline.dk.

I den anledning kan Statens Arkiver oplyse følgende.

Den offentliggørelse af personnumre for navngivne personer, der har fundet sted på www.arkivalieronline.dk, er utilsigtet. Statens Arkiver anser oplysning om personnummer for at være omfattet af bestemmelsen i arkivlovens § 23, stk. 1, der fastsætter en 75 års tilgængelighedsfrist for arkivenheder, der indeholder oplysninger om enkeltpersoner private, herunder økonomiske forhold.

Med den begrundelse har rigsarkivaren fastsat en særlig, længere tilgængelighedsfrist for kirkebøger fra perioden efter 1950, således at disse kun kan benyttes efter særlig tilladelse og under vilkår, der sikrer overholdelse af de fortrolighedshensyn, som knytter sig til oplysninger om personnumre.

Statens Arkiver har i anledning af Datalilsynets henvendelse foretaget en nøjere undersøgelse af forekomsten af personnumre i de kirkebøger, der er offentliggjort på nettet. Denne undersøgelse, som har omfattet indførsler om fødte fra tre tilfældigt udvalgte sogne i perioden 1940-1950, har vist, at oplysninger om personnummer forekommer i et omfang af ca. 3-4% af opslagene.

På baggrund heraf har Statens Arkiver truffet foranstaltning til at fjerne billeder af kirkebogsopslag fra perioden efter 1892 fra www.arkivalieronline.dk.

Der vil herefter blive foretaget en screening for personnumre, således at det så vidt muligt sikres, at oplysninger om personnumre ikke gøres tilgængelige via arkivalieronline.dk.

Arkivlovens § 28, stk. 1, fastsætter en tilgængelighedsfrist på 50 år for ministerialbøger, der er afleveret til Statens Arkiver, idet dog ministerialbøgernes døds- og begravelsesregistre efter bestemmelsen i arkivlovens § 28, stk. 2, er umiddelbart tilgængelige, når de er 10 år gamle.

Bestemmelserne i arkivlovens § 28, stk. 1 og 2, afløste de tidligere er administrativt fastsatte bestemmelser om tilgængeligheden til de til landsarkiverne afleverede ministerialbøger m.v. i cirkulære nr. 47 af 10. marts 1976 om attestudstedelse m.v. efter de i landsarkiverne opbevarede Ministerialbøger, sønderjyske personregistre og borgerlige ægteskabsbøger samt om disses tilgængelighed. Der blev ikke foretaget ændringer i de bestemmelser, det nævnte cirkulære fastsatte om tilgængelighedsfrister.

På hjemmesiden www.arkivalieronline.dk bringes skannede billeder af sådanne ministerialbøger, der efter bestemmelserne i arkivlovens § 28 er umiddelbart tilgængelige.

Offentliggørelsen på internettet af de kirkebøger, der efter arkivlovens § 28 er umiddelbart tilgængelige, sker dels for at give Statens Arkivers brugere bedre og billigere muligheder for at benytte disse stærkt efterspurgte arkivalier, dels for at beskytte de originale arkivalier mod nedbrydning ved slid. Den netbaserede tilgængeliggørelse af ministerialbøgernes oplysning afløser den tidligere anvendelse af de originale bøger på de respektive landsarkivers læsesale samt tidligere mikrofilmbaserede tilgængeliggørelsestiltag.

Indtil videre er der sket offentliggørelse af samtlige ministerialbøger, der var udskrevet før 1930 samt af visse kirkebøger, der var udskrevet før 1950. Der er ikke sket offentliggørelse af ministerialbøger, hvor de oprindelige tilførsler stammer fra perioden efter 1950.

Kirkebøger udfærdigedes i to eksemplarer, en hovedministerialbog og en kontramministerialbog.

Efter de derom gældende regler – Kirkeministeriets cirkulære nr. 123 af 14. august 1987 – afleveres folkekirkens kontramministerialbøger til Statens Arkiver, når der er forløbet 30 år, efter at den blev udskrevet. Hovedministerialbogen opbevares derimod hos den pågældende ministerialbogsfører, indtil der er forløbet 100 år, efter at den blev udskrevet, og er indtil aflevering har fundet sted ikke tilgængelig for offentligheden.

At der i kirkebøgerne fra perioden før 1950 er sket tilføjelser af oplysninger om personnumre, kan muligt skyldes den verifikationsproces, der fandt sted i forbindelse med indførelsen af Den Ny Kirkebog, og som omfattede kirkebøgerne 1960 ff. Oplysninger i CPR og i hoved- og ministerialbøger blev her kollationeret, og muligt er tilføjelser af personnumre her sket i kirkebøgernes fødselsregistres anmærkningsrubrik med henblik på sikker identifikation. Verifikationsprocessen synes i en række tilfælde at have omfattet ældre oplysninger, herunder især oplysninger om personer, født i perioden 1931 – 1959.

Med venlig hilsen

Asbjørn Hellum

Nye bøger i biblioteket:

- 534 Tre gottorpske jordebøger 1607-13, bind 1
- 535 Tre gottorpske jordebøger 1607-13, bind 2
- 536 Slægt og Stavn 1998- 2009

De to førstnævnte er modtaget fra Jens Bundesen.

Foreningen har indkøbt følgende bog: (er endnu ikke registreret)

”Slægtsforskning” i lægsruller, søruller og i hærens og søværnets arkiver.
Af Jørgen Green.

Denne bog på 248 sider af major Jørgen Green behandler alle militære aspekter, som man som slægtsforsker kan komme ud for.

Har man militære aner, det være sig menige eller officerer, finder man svar og vejledning, herunder også benyttelsen af DAISY i forbindelse med denne forskning. Absolut anbefalelsesværdig læsning og som opslagsbog.

Links

I vores sidste nummer af Slægts-Tidende nr. 17 blev Cyndi's list nævnt med ca 60.000 links til internationale genealogiske sider. Der var forkert. Der er nu flere end 270.000 links.

**Et godt initiativ
fortjener en god
opbakning**

Derfor har vi taget plads her
på siden. Og vi håber du gi'r
en hånd med fra din plads
på tilskuerrækkerne!

 **MIDDELFART
SPAREKASSE**
- vi har overskud til dig

Typografbillens latinske navn er Tonicus typographicus. Navnet kommer af de spor den laver efter sig, som ligner bogstaver.

Værkstedvej 28 · 5500 Middelfart · Tlf. 64 41 15 62 · www.mvtryk.dk